

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТУ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ**

**ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою

024.00.01 Хореографія
освітнього рівня другого (магістерського)

Київ 2022

Вимоги до виконання кваліфікаційної роботи здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою 024.00.01 Хореографія освітнього рівня другого (магістерського)

Розробники: Тетяна Боровик, професор кафедри хореографії, народна артистка України;

Тетяна Медвідь, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії;

Людмила Андрощук, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри хореографії;

Марія Коростельова, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії.

Вимоги розглянуто і рекомендовано для затвердження на засіданні кафедри хореографії Факультету музичного мистецтва і хореографії

Протокол від 1.10. 2022 року № 12

Завідувач кафедри хореографії

Людмила АНДРОЩУК

Гарант освітньо-професійної програми

Людмила АНДРОЩУК

Вимоги затверджено на засіданні Вченої Ради факультету музичного мистецтва і хореографії

Протокол від 15.12. 2022 року № 3

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ	4
1.1. Характеристика, мета і завдання кваліфікаційної роботи	4
1.2. Основні етапи підготовки та виконання кваліфікаційної роботи.....	5
II. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ТЕКСТОВОЇ ЧАСТИНИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	8
2.1. Структура науково-дослідної частини роботи та її змістовне наповнення.....	8
2.2. Порядок оформлення науково-дослідної частини кваліфікаційної роботи...	12
III. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТВОРЧОЇ ЧАСТИНИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	12
IV. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	16
V. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	17
5.1. Допуск до захисту. Письмовий відгук керівника, зовнішня рецензія.....	17
5.2. Рекомендації до підготовки презентації захисту кваліфікаційної роботи.....	19
5.3. Захист кваліфікаційної роботи	19
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	20
ДОДАТКИ	21

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

1.1. Характеристика, мета і завдання кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота є заключним етапом процесу підготовки здобувачів за освітньо-професійною програмою 024.00.01 Хореографія. Кваліфікаційна робота передбачає проведення теоретичного дослідження проблеми в галузі хореографії та реалізації його результатів у творчому проекті, який характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Мета кваліфікаційної роботи – виявити здатність здобувача реалізовувати повний цикл багаточастинного балетмейстерського твору – від творчого задуму до сценічного втілення.

Кваліфікаційна робота – це інноваційний проект, який складається з двох частин: науково-дослідної та творчої.

Науково-дослідна частина є пояснюальною запискою до творчого проекту, в якій необхідно розкрити теоретичні засади обраного для аналізу проблемного питання хореографічного мистецтва, здійснити історичний та мистецтвознавчий аналіз базових понять (обраного виду, жанру, стилю, техніки), висвітлити специфіку різних видів діяльності балетмейстера та аспекти творчості видатних балетмейстерів.

Творча частина кваліфікаційної роботи повинна бути представлена у вигляді авторського багаточастинного балетмейстерського твору в будь-якому танцювальному стилі (контемпорарі, джаз-модерн, неокласика, хіп-хоп, народна або класична хореографія тощо).

Завданням кваліфікаційної роботи є перевірка рівня сформованості компетентностей та результатів навчання, визначених Освітньо-професійною програмою 024.00.01 Хореографія другого (магістерського) рівня вищої освіти.

компетентності:

ІК Здатність розв'язувати складні задачі хореографії у процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або

здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК 3. Здатність здійснювати дослідницьку діяльність у сфері хореографії.

СК 4. Здатність до художньо-критичної діяльності у сфері хореографії.

СК 10. Усвідомлення синтетичної природи хореографічного мистецтва та багатоманітності його можливих зв'язків з іншими мистецтвами у хореографічному творі.

СК 11. Здатність створювати хореографічну складову в різних мистецько-видовищних формах.

СК 12. Здатність обирати оптимальну стратегію і тактику реалізації творчого проекту.

СК 13. Здатність забезпечувати організацію та функціонування професійного та аматорського хореографічного колективу.

СК 14. Здатність презентувати власний творчий, науковий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології.

СК 17. Здатність розробляти і втілювати авторські хореографічні твори різноманітні за формою, жанром, виражальними засобами з використанням традиційних та новітніх прийомів їх створення.

Результати навчання:

РН 1. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для провадження педагогічної, адміністративно-управлінської, балетмейстерської, науково-дослідної діяльності в сфері хореографії.

РН 2. Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій.

РН 3. Організовувати колективну діяльність задля реалізації планів, проектів.

РН 8. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі аналізу феноменів хореографічної культури.

РН 9. Володіти навичками художньо-критичного осмислення явищ хореографічної культури сучасності в контексті загальномистецького поступу.

РН 14. Розробляти та втілювати хореографічні твори, креативно підходити до обрання жанру, форми, виражальних засобів відповідно до теми і ідеї.

РН 15 Реалізовувати творчий задум з урахуванням синтетичної природи хореографічного мистецтва та поліваріативності його поєднання з різними видами мистецтв.

РН 16. Визначати місце та роль хореографічної складової в контексті різноманітного художнього проекту як одного із засобів реалізації творчої ідеї, використовуючи традиційні та альтернативні хореографічні техніки, комплексні прийоми, залучаючи суміжні види мистецтв.

РН 17. Використовувати методи, прийоми, стратегії сучасного менеджменту, розуміти особливості фінансового та адміністративного забезпечення творчого проекту, особливості його реалізації.

РН 18. Розробляти та реалізовувати стратегію розвитку професійного та аматорського хореографічного колективу, прогнозувати наслідки організаційноуправлінських, навчально-педагогічних, балетмейстерсько-постановочних рішень; координувати роботу декількох елементів системи (підрозділів, людей тощо) задля реалізації планів.

РН 19. Презентувати власні мистецькі, педагогічні та наукові досягнення, використовуючи різноманітні комунікаційні технології.

РН 22. Реалізовувати повний цикл багаточастинного балетмейстерського твору – від творчого задуму до сценічного втілення, з урахуванням власного досвіду, наявних вимог та ресурсів, інших умов.

1.2. Основні етапи підготовки та виконання кваліфікаційної роботи

Основними етапами виконання кваліфікаційної роботи є:

1. Підготовчий
2. Основний
3. Заключний

Підготовчий етап передбачає вибір теми та її затвердження; призначення керівника; складання календарного плану виконання кваліфікаційної роботи.

Перелік тем кваліфікаційних робіт із визначенням керівників розробляється кафедрою хореографії і затверджується Вченою радою факультету музичного мистецтва і хореографії. Затверджена тематика кваліфікаційних робіт та список керівників оприлюднюється на сайті факультету музичного мистецтва і хореографії у грудні першого року навчання здобувачів.

Здобувачі знайомляться із запропонованим переліком тем кваліфікаційних робіт із зазначенням відповідних керівників. Вибір теми здійснюється за особистою заявою здобувача в довільній формі на ім'я завідувача кафедри хореографії та погоджується відповідним керівником.

Студенти можуть запропонувати власну тему кваліфікаційної роботи, яка відповідає напряму підготовки фахівця з обґрунтуванням доцільності її розроблення. Запропонована тема обов'язково обговорюється на засіданні кафедри і, за умови позитивного рішення, затверджується як тема кваліфікаційної роботи.

За поданням завідувача кафедри хореографії декан факультету готове розпорядження про закріплення тем і призначення керівників кваліфікаційних робіт студентів.

Керівництво кваліфікаційною роботою здійснює керівник, який має науковий ступінь та/або вчене звання, та/або почесне звання.

Керівник:

- здійснює контроль за дотриманням календарного плану виконання кваліфікаційної роботи здобувачем. У разі суттєвих порушень, що можуть привести до недотримання, він невідкладно інформує завідувача кафедри з метою прийняття відповідних рішень, зокрема й рішення про недопущення здобувача до захисту.
- здійснює контроль за дотриманням норм академічної добросесності здобувачем вищої освіти при написанні ним кваліфікаційної роботи відповідно до Положення про академічну добросесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету.
- допомагає здобувачу сформулювати мету, завдання кваліфікаційної роботи;

- рекомендує основну та додаткову літературу, довідкові та архівні матеріали, інші джерела для опрацювання з теми кваліфікаційної роботи;
- надає практичну допомогу при виконанні усіх етапів роботи;
- проводить систематичні консультації, визначені графіком.
- перевіряє роботу і пише відгук на неї.

Основний етап передбачає підготовку науково-дослідної та практичної частини кваліфікаційної роботи.

Етапи підготовки науково-дослідної частини роботи:

1. Визначення актуальності, об'єкту, предмету, мети і завдання дослідження;
2. Розробка змісту кваліфікаційної роботи;
3. Опрацювання наукових та відеоджерел;
4. Написання тексту роботи відповідно до змісту;
5. Формування додатків до кваліфікаційної роботи;
6. Написання висновків;
7. Підготовка наукової публікації в електронному виданні Університету Грінченка «Наукові доробки магістрантів» <http://masters.kubg.edu.ua/index.php/art/about> або опублікованих тез доповіді наукового заходу (матеріали конференції, семінару, круглого столу, тощо).

Етапи виконання творчої частини

1. Розробка лібрето багаточастинного балетмейстерського твору;
2. Вибір та аналіз музичного матеріалу;
3. Розробка художніх образів, робота над драматургічною основою багаточастинного балетмейстерського твору;
4. Розробка сценарно-композиційного плану;
5. Постановка творчого проєкту: добір лексичного матеріалу, робота з виконавцями;
6. Робота над відпрацюванням виконавської майстерності;

Заключний етап передбачає:

1. Проходження процедури перевірки на plagiat кваліфікаційної роботи, отримання довідки;
2. Отримання відгуку від керівника кваліфікаційної роботи;
3. Підготовка презентації;

4. Проходження процедури передзахисту кваліфікаційної роботи;
5. Оформлення кваліфікаційної роботи відповідно до вимог (тверда палітурка, відеозапис творчої частини на електронний носій);
6. Отримання зовнішньої рецензії;
7. Захист кваліфікаційної роботи в Екзаменаційній комісії.

ІІ. СТРУКТУРА, ЗМІСТ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ЧАСТИНИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Структура науково-дослідної частини роботи та її змістовне наповнення

Рекомендований обсяг пояснлювальної записки – 30-40 сторінок (з яких 5-10 сторінок можуть складати додатки).

Основними структурними складовими науково-дослідної частини кваліфікаційної роботи є:

1. титульна сторінка;
2. зміст;
3. вступ;
4. основна частина (І, ІІ розділи);
5. загальні висновки до роботи;
6. список використаних джерел;
7. додатки.

Титульний аркуш роботи (оформляється відповідно до зразка №1 у додатках) містить таку інформацію:

Назва закладу вищої освіти, кафедри, тему, шифр освітньо-професійної програми, прізвище та ініціали керівника, його науковий ступінь та вчене звання, прізвище та ініціали студента, відомості щодо допуску кваліфікаційної роботи до захисту.

Зміст подають на початку роботи (див. зразок №2 у додатках). Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів, вступу, висновків, списку використаних джерел, додатків.

У вступі розкривається сутність і стан розробки наукової проблеми та її значущість, обґрутовується необхідність проведення дослідження, а також подається загальна характеристика роботи з обов'язковим включенням визначених нижче складових.

Актуальність теми має містити обґрунтування доцільності роботи, необхідність вистувлення окремих недостатньо досліджених аспектів та теми загалом.

Об'єкт дослідження – це частина реальної дійсності, яка підлягає дослідженню, тобто процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обрана для поглибленого вивчення.

Предмет дослідження – це частина об'єкта, на яку спрямована основна увага дослідника та сфера його застосування. Предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної роботи.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове, наприклад:

Об'єкт дослідження: джаз-танець як художнє явище в хореографії.

Предмет дослідження: стилістичні особливості бродвейського джазу.

Мета дослідження полягає у встановленні, виявленні наукових фактів, формулюванні закономірностей, обґрунтуванні найефективніших шляхів вирішення наукових та творчих проблем. При формулюванні мети вживаються такі дієслова: “визначити”, “дослідити”, “виявити”, “встановити”, “обґрунтувати”, “довести”, “перевірити”, "розробити" тощо.

Мета розкриває те, що автор хоче визначити при проведенні досліджень: встановити залежності між чинниками; визначити зв'язки між явищами; розробити умови для усунення недоліків; розкрити можливості вдосконалення процесу; охарактеризувати обставини; простежити розвиток тощо, наприклад: «проаналізувати принципи роботи балетмейстера при створенні образів засобами хореографічного мистецтва у театральній виставі».

Завдання дослідження – це послідовні етапи дослідницької роботи, спрямовані на досягнення поставленої мети. Завдання повинні послідовно і логічно розкривати, конкретизувати мету дослідження і відображуватися у

подальших висновках роботи, наприклад:

- дослідити становлення та еволюцію джаз-танцю;
- дати характеристики різних видів джазового танцю;
- виявити композиційні основи в хореографічній композиції.

Методи дослідження:

- комплексний аналіз;
- мистецтвознавчий аналіз;
- компаративний аналіз;
- історичний метод;
- спостереження;
- порівняння;
- формалізація;
- синтез;
- метод дедукції;
- метод індукції;
- узагальнення;
- систематизація

Наприкінці вступу наводиться структура науково-дослідної частини: перелік її структурних елементів у послідовності їх розміщення.

Структура текстової частини роботи.

Перший розділ присвячений вивченню питань з мистецтва балетмейстера та містить постановку наукової проблеми. В цьому розділі аналізується думка дослідників щодо об'єкту та предмету дослідження, надається інформація про вид, жанр стиль хореографічного мистецтва, в якому виконано творчу частину роботи, історичний екскурс у виникнення та їх основні еволюційні фази, зразки балетмейстерських робіт в даному стилі, закони драматургії в хореографічному мистецтві, види та принципи діяльності балетмейстера, аналіз їх використання в зарубіжному та вітчизняному хореографічному мистецтві.

Другий розділ присвячений творчій роботі і є сценарно-композиційною розробкою багаточастинного балетмейстерського твору. Другий розділ складається зі сценарно-композиційного плану (балетмейстерська експлікація, лібрето, драматургія, архітектоніка, аналіз обраного звукового супроводу, розбір художніх образів, костюмів героїв) та сценарного плану (див. зразок №3 у

додатках).).

У *висновках* наводяться наукові й практичні результати, отримані під час виконання кваліфікаційної роботи, зокрема науково-дослідної та творчої частини.

Список використаних джерел подається наприкінці роботи, включає позиції з суцільною нумерацією в алфавітному порядку, оформленні за правилами бібліографічного опису.

Додатки – фото балетмейстерів, витримки з лібрето, ілюстрації костюмів необхідно розміщувати у тій послідовності, у якій про них згадується у тексті. На всі ілюстрації мають бути посилання в роботі.

2.2. Порядок оформлення науково-дослідної частини кваліфікаційної роботи

Загальні вимоги

Науково-дослідна частина кваліфікаційної роботи виконується українською мовою й оформлюється відповідно до вимог. Текст друкується на одному боці аркуша, з полями не менше як 30 мм – зліва, 10 мм – справа, 20 мм – зверху й знизу, інтервал – 1,5, шрифт – Times New Roman Сур, кегль – 14. Роботу комплектують відповідно до послідовності у змісті. Розділи нумерують арабськими цифрами (1, 2), підрозділи номером розділу та підрозділу, через крапку (1.1, 1.2 тощо). Заголовки структурних частин роботи “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ”, “ДОДАТКИ” друкують жирним шрифтом, великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку наприкінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох чи більше речень, їх розділяють крапкою.

Відстань між заголовком і текстом може дорівнювати 2-3 інтервалам. Нумерація сторінок – наскрізна: номер сторінки позначається арабськими цифрами у правому верхньому кутку, проте на титульній сторінці номер не проставляють. Кожну структурну частину роботи (згідно з розділами)

починають із нової сторінки. Абзацний відступ має бути однаковим впродовж усього тексту і дорівнювати п'яти знакам.

Цитування та посилання на використані літературні джерела

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором. Кожна пряма цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

Посилання в тексті роботи на джерела зазначається у квадратних дужках, наприклад: «У роботі В. Іванова проаналізовані методи навчання композиції [5, 12]», де перша цифра – номер джерела за списком, друга – номер сторінки. Посилання на декілька видань оформлюється так: [5; 7; 10; 23] (вказуються порядкові номери у списку джерел). В окремих випадках, коли номер сторінки вказати неможливо, скажімо в Інтернет-публікації, ставиться лише номер джерела за списком.

Складання та оформлення списку використаних джерел

Список літературних джерел є обов'язковим елементом науково-дослідної частини роботи. Змістовність списку дає уявлення про те, наскільки глибоко студент зумів вивчити стан досліджуваної проблеми, наскільки він володіє предметом дослідження. У списку використаних джерел подається перелік підручників, посібників, статей із журналів, брошур, довідників, інтернет-ресурсів тощо, які використовувались під час виконання роботи (не менше 20 позицій), він укладається відповідно до вимог оформлення списку бібліографічних джерел.

Список джерел виконують в алфавітному порядку. Джерела зазначають відповідно до загальноприйнятої форми оформлення (ДСТУ 8302: 2015).

Оформлення додатків

Додатки виносяться в кінець роботи. Перед додатками згідно загальній нумерації сторінок слід розмістити титульний аркуш, на якому великими літерами (напівжирними) позначити структурну складову дипломної роботи:

ДОДАТКИ.

Додатки позначаються зверху всередині буквами: Додаток А; Додаток Б, Додаток В. Додаток повинен мати заголовок, надрукований під словом «Додаток».

Додатки розміщаються у тій послідовності, у якій про них згадується у тексті роботи. Крапка після завершення підпису під додатком не ставиться.

У тексті роботи посилання на додаток надається у такий спосіб: (див. Додаток А). Наприклад: «Костюм головної героїні (див. Додаток Б, рис. 2.1). Червона сукня, оздоблена мереживом» (Зразок 4 у додатках).

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів

Перелік повинен розташовуватись стовпцем. Ліворуч в абетковому порядку наводять умовні позначення, символи, одиниці, скорочення і терміни, праворуч – їх детальну розшифровку.

Текстову частину кваліфікаційної роботи оформлюють у твердій палітурці.

ІІІ. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТВОРЧОЇ ЧАСТИНИ

Творча частина повинна бути представлена у вигляді багаточастинного балетмейстерського твору в будь-якому танцювальному стилі (контемпорарі, джаз-модерн, неокласика, хіп-хоп, народна або класична хореографія тощо) тривалістю від 7 хв. до 20 хв. Робота має виявити здатність здобувача реалізовувати повний цикл багаточастинного балетмейстерського твору – від творчого задуму до сценічного втілення, з урахуванням власного досвіду, наявних вимог та ресурсів, інших умов. Здобувач повинен продемонструвати володіння засобами і прийомами створення багаточастинного балетмейстерського твору в якості балетмейстера-постановника; виявити здатність розробляти та втілювати авторський хореографічний твір, креативний підхід до обрання жанру, форми, виражальних засобів відповідно до теми і ідеї; продемонструвати вміння організовувати роботу творчого колективу; виявити майстерне володіння художніми засобами виразності й технічними навичками виконання, високий рівень балетмейстерського бачення,

знання законів драматургії хореографічних творів.

Вимоги до творчої частини:

- Творча частина повинна виконуватись в заявленому стилі чи напрямку хореографічного мистецтва за авторською ідеєю та у відповідності з затвердженою темою;
- Робота має бути завершеною, з чіткою драматургічною структурою;
- Кількісний склад виконавців повинен відповідати вимогам (від 6 осіб);
- Тривалість роботи – 7-20 хв. ;
- Музичний матеріал використовувати лише високої якості;
- Лексичний матеріал має бути цікавим, складним, але використання його є доцільним;
- Виконання артистами хореографічного твору має здійснюватись на високому рівні виконавської майстерності.

Виконавцями можуть бути студенти спеціальності 024 Хореографія Київського університету імені Бориса Грінченка або учасники інших хореографічних колективів. У хореографічній постановці дозволяється використання реквізиту, декорацій, мультимедійних технологій.

У процесі підготовки творчої частини кваліфікаційної роботи передбачається створення лібрето, розробка сценарно-композиційного плану хореографічної постановки, добір музичного та лексичного матеріалу, відпрацювання танцювальних комбінацій, зв'язок; робота над музичністю та синхронністю виконання, чистотою виконання технічно складних елементів; робота над акторською майстерністю виконавців, відпрацювання танцю з реквізитом (за наявності).

Контроль виконання всіх етапів кваліфікаційної роботи здійснюється відповідно до календарного плану шляхом переглядів художньої ради кафедри, у яких беруть участь провідні викладачі кафедри хореографії, передусім – керівники кваліфікаційних робіт.

IV. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Оцінка кваліфікаційної роботи визначається як середня арифметична науково-дослідної та творчої частин, кожна з яких оцінюється в 100 балів.

Науково- дослідна частина	Макс. к-ть балів за кожним критерієм
Грамотність формульовання мети, завдань, об'єкту, предмету, структури роботи, актуальності, новизни, теоретичного та практичного значення дослідження	20
Володіння мистецтвознавчим та педагогічним термінологічним апаратом, спеціальною термінологією	20
Відповідність змісту кваліфікаційної роботи темі, ґрунтовність розкриття досліджуваних питань, наявність у роботі власних спостережень, реальність і практична цінність запропонованих рекомендаційних рішень.	25
Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки, список використаних джерел)	10
Чіткість і грамотність доповіді	10
Якість і послідовність, логіка викладення матеріалу в презентації	5
Відповіді на запитання, аргументованість власної точки зору	10
Разом	100

Творча частина	
Оригінальність творчого задуму, нестандартність підходу до завдання, наявність індивідуальної манери, балетмейстерського бачення.	20
Вдале, логічне композиційне рішення, розкриття образів, ідея багаточастинного балетмейстерського твору	30
Чистота виконання артистами багаточастинного балетмейстерського твору. Складність танцювальної лексики, її відповідність обраному стилю хореографічного мистецтва, відповідність рівню виконавців.	30
Актуальність обраної теми та її розвиток допоміжними засобами в хореографії.	20
Разом	100

V. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

5.1. Допуск до захисту. Письмовий відгук керівника, зовнішня рецензія

Випускова кафедра за участю гаранта освітньої програми не пізніше ніж за місяць до початку роботи ЕК проводить попередній захист кваліфікаційних робіт.

Здобувач зобов'язаний представити повністю виконану роботу з відгуком керівника.

Керівник готує відгук із характеристикою діяльності здобувача під час виконання кваліфікаційної роботи. Керівник у відгуку визначає рівень використання студентом теоретичних знань для розв'язання завдань дослідження, аналізує методику дослідження, дає оцінку якості вирішених завдань, запропонованих здобувачем методичних рекомендацій, інформує про певні недоліки у роботі. Керівник несе відповідальність за об'єктивність відгуку.

Обов'язковою умовою допуску до захисту студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти є наявність наукової публікації в електронному виданні Університету Грінченка «Наукові доробки магістрантів» <http://masters.kubg.edu.ua/index.php/art/about> або опублікованих тез доповіді наукового заходу (матеріали конференції, семінару, круглого столу, тощо). Тема публікації має бути дотичною до теми кваліфікаційної роботи, висвітлювати її провідні положення, складати частину пояснлюальної записки. Стаття може бути опублікована у співавторстві з керівником кваліфікаційної роботи. Матеріал має бути внесений у список літератури кваліфікаційної роботи, що є однією з умов допуску до захисту. На момент проходження здобувачем передзахисту він має подати на кафедру публікацію разом з роботою, або надати інформацію про подання матеріалу до друку (назва видання та терміни його виходу друком).

Під час передзахисту здобувач доповідає про проведене дослідження, розкриваючи його основні аспекти. Доповідь супроводжується презентацією зробленою за допомогою програмного забезпечення MS POWERPOINT.

Результати допуску до захисту фіксуються відповідним протоколом засідання

кафедри.

Випускова кафедра за участю гаранта забезпечує процедуру зовнішнього рецензування кваліфікаційних робіт, які допущенні до захисту. Рецензія на кваліфікаційну роботу має бути надана фахівцем, який обов'язково має науковий ступінь або звання заслуженого артиста / діяча мистецтв України. Кафедра визначає склад рецензентів з висококваліфікованих фахівців кафедр хореографії інших закладів вищої освіти або представників театральних установ. Перелік потенційних рецензентів має бути запропонований здобувачу кафедрою. Для комплексного ознайомлення з кваліфікаційною роботою до науково-дослідної частини роботи здобувача має бути доданий відеозапис творчої частини роботи.

У рецензії зазначається відповідність змісту роботи темі, ґрунтовність розкриття досліджуваних питань, наявність у роботі власних спостережень, реальність і практична цінність запропонованих рекомендаційних рішень, рівень творчої роботи, наявність цікавих балетмейстерських рішень, актуальність, якість лексичного та музичного матеріалу. Рецензія повинна містити рекомендовану оцінку за прийнятою в Університеті 100-балльною шкалою. Рецензія підписується рецензентом, підпис завіряється печаткою підприємства.

Здобувач повинен ознайомитись зі змістом відгуку керівника і зовнішньої рецензії та підготувати (у разі необхідності) аргументовані відповіді на зауваження під час проходження процедури захисту кваліфікаційної роботи у Екзаменаційної комісії. Вносити будь-які зміни у кваліфікаційну роботу після отримання відгуку та зовнішньої рецензії забороняється.

У випадку надання негативного відгуку керівником або надходження негативної зовнішньої рецензії остаточне рішення про допуск (недопущення) кваліфікаційної роботи до захисту приймає кафедра. Кваліфікаційна робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, освітньому рівню, а також не має відгуку та рецензії, до захисту не допускається. Рішення оформлюється протоколом її засідання.

Завершенну кваліфікаційну роботу разом із відгуком керівника та зовнішньою рецензією здобувач подає на кафедру у визначений термін, але не пізніше, ніж за два тижні до захисту. До текстової частини роботи додається публікація, довідка

про перевірку на plagiat та флеш-носій із відеозаписом творчої частини роботи.

5.2. Рекомендації до підготовки презентації кваліфікаційної роботи

Головна мета презентації – це забезпечення стислої візуальної демонстрації основних результатів кваліфікаційної роботи.

Презентація роботи виконується за допомогою програмного забезпечення MS POWERPOINT.

Структура презентації:

1-й слайд – інформація з титульної сторінки роботи (назва кафедри, тема, ПІБ студента, ПІБ, науковий ступінь та вчене звання наукового керівника роботи, тема, рік захисту);

2-й слайд – актуальність теми роботи та проблема дослідження, об'єкт, предмет дослідження, мета та завдання роботи, основні методи дослідження; 3-5-й слайди — інформація з першого розділу, основні висновки по ньому;

6-8-й слайди – інформація про етапи виконання творчої роботи.

При розробці презентації рекомендується дотримуватися таких вимог:

- тривалість доповіді – 7-10 хв.;
- максимальна кількість слайдів не повинна перевищувати 10 шт.;
- шаблон оформлення – одинаковий для всіх слайдів презентації з використанням бренд-book Університету Грінченка.

5.3. Захист кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота, що складається з двох частин, – науково-дослідної та творчої, захищається перед Екзаменаційною комісією на відкритому засіданні.

1. Здобувач виголошує заздалегідь підготовлену доповідь (7-10 хв., 4-6 аркушів тексту), користуючись підготовленою презентацією, в якій:

- стисло характеризує об'єкт, мету, завдання роботи;
- розкриває основні теоретичні аспекти досліджуваної проблеми;
- доповідає про її практичні аспекти (конкретні процеси, явища, отримані дані).

По завершенні доповіді щодо виконаної теоретичної частини роботи студент представляє свою творчу роботу:

- демонструє авторський багаточастинний балетмейстерський твір;
- виголошує назву, стисло характеризує жанр;
- розкриває основні етапи виконання творчої роботи;
- доповідає про особливості її виконання, що виникали під час роботи та способи вирішення тих чи інших завдань;
- наводить власне ставлення до виконаної роботи;
- підсумовує виступ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. К. : «Центр учебової літератури», 2014. 142 с.
2. Марцин В.С., Міщенко Н.Г., Даниленко О.А. Основи наукових досліджень: навч. Посібник. Львів: Ромус-Поліграф, 2002. 128 с.
3. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Видавництво «Центр учебової літератури», 2007. 254 с.
4. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. Посібник. К.: Кондор, 2003. 192 с.
5. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи науковик досліджень у вищій школі: Навч. посібник. К., 2003. 116 с.
6. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. С. Конверського. К.: Центр учебової літератури, 2010. 352 с.
7. Положення про академічну добросердість науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/nakaz_39_24_01.2020.pdf

ДОДАТКИ

Зразок 1. Оформлення титульного аркушу

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ

КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

«Допущено до захисту»:

Завідувач кафедри хореографії

_____ Людмила АНДРОЩУК

Протокол засідання кафедри № ____ від «____ » 2022 р.

ЦИБУЛЬСЬКА ЯНА ВІТАЛІЙВНА

РОЗМАЙТЯ ВТІЛЕННЯ ІДЕЇ КОХАННЯ В ТВОРЧОСТІ СУЧАСНИХ БАЛЕТМЕЙСТЕРІВ

Кваліфікаційна робота зі спеціальності

024 «Хореографія»

Освітньо-професійна програма **024.00.01 Хореографія**

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Керівник:

Медвідь Тетяна Анатоліївна,
кандидат мистецтвознавства,
доцент, доцент кафедри
хореографії

Київ 2022

Зразок 2. Оформлення змісту

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНА ОСНОВА ТВОРУ	
1.1 Історичні аспекти виникнення партнерінгу.....	7
1.2 Роль структурних імпровізацій у формуванні виконавської майстерності для технічного танцівника.....	20
1.3 Принципи відмінності партнерінгу від контактної імпровізації.....	14
1.4 Композиційні принципи контактної імпровізації та дуетного танцю (партнерінгу).....	17
РОЗДІЛ II. СЦЕНАРНО-КОМПОЗИЦІЙНА РОЗРОБКА БАГАТОЧАСТИННОГО БАЛЕТМЕЙСТЕРСЬКОГО ТВОРУ «ОДА МРІЙНИКАМ»	
2.1. Сценарно-композиційний план хореографічної сюїти.....	26
2.2. План мізансцен хореографічної сюїти.....	27
ВИСНОВКИ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	43
ДОДАТКИ.....	46

Зразок 3. Приклад оформлення другого розділу кваліфікаційної роботи

Другий розділ присвячений творчій роботі і є сценарно-композиційною розробкою хореографічної сюїти. Другий розділ складається зі сценарно-композиційного плану (балетмейстерська експлікація, лібрето, драматургія, архітектоніка, аналіз обраного звукового супроводу, розбір художніх образів, костюмів героїв) та плану мізансцен хореографічної композиції .

2.1. Сценарно – композиційний план хореографічної сюїти

Обґрунтування вибору теми. В усі часи двигуном прогресу були люди, котрі мріяли й бажали більшого, кращого не тільки для себе, а й для всього людства. Й переважна більшість з них зустрічалася з такими проблемами як сумніви й нерішучість, проблемою під назвою «а якщо не...». Саме це і є переломним моментом. Можна познати невдачу навіть ще не починаючи справу. Мрійників багато, але рішучих й наполегливих мрійників – досить мало. Та лише сама людина може змусити себе перейти до дій. Й при наполегливій праці вона переходить від мрійника до творця.

Балетмейстерська експлікація

Тема хореографічної композиції «Ода мрійникам»: сумніви.

Ідея – показати вплив думок на творця.

Надзвдання – довести що людина владна над своїми думками, а не навпаки, й приборкуючи їх - здатна створювати прекрасні речі.

Жанр – драма.

Форма – масова хореографічна композиція.

Стиль хореографічної лексики: модерн.

Лібрето

Кожна людина перш ніж зробити крок та почати діяти має вагання: чи вийде ця справа успішною, або вона приречена на поразку? Чи потрібно взагалі починати якщо є ймовірність поразки? Отже ти поринаєш у думки, у свої сумніви та стаєш від них залежним.

Та хіба так важко зробити хоча б один крок? Спробуєш?

Хореографічні образи:

Головна геройня – Мерфі – митець, що мріє втілити свої думки у реальність та створити твір;

Інші дійові особи – думки головного героя. Вони приймають різні форми й стани.

Музична основа: у хореографічній композиції використаний музичний твір італійського композитора Еціо Боско «Rain, In Your Black Eyes».

Стиль: класична музика.

Жанр музики: симфонія.

Тривалість композиції: 6 хвилин 38 секунд.

Використані інструменти: фортепіано, скрипки, альти, віолончелі, контрабаси, флейти, кларнети, гобої, фаготи, труби, туби, литаври.

Музичний розмір: 5/4.

Художнє оформлення: чорний кабінет, вистроєне відповідне освітлення з акцентами на відповідні дії геройв.

Світлове оформлення переважно теплих тонів, воно спрямоване на те, щоб зробити акцент на головну геройню. На неї направлений прожектор при виконанні сольних частин, в той час коли інші танцівники знаходяться в затемненні. При виконанні спільних частин світом залита вся сцена, при виконанні окремих частин танцю акцент робиться одразу на кількох групах танцівників. В кінці номеру акцент на скульптуру з танцівників.

Таким чином на протязі усього номеру світло допомагає глядачу вірно розставити акценти у прочитанні хореографії і зрозуміти яке дійство наразі є важливішим, а яке другорядним.

Костюми:

Головна геройня: облягаючий комбінезон з плотної матової тканини темно-коричневого кольору із горловиною, довгими рукавами та закритими ногами. Штани з легкої, напівпрозорої світло-кофейного кольору тканини вільного крою із завищеною талією. (Додаток Б)

Думки: комбінезон з горловиною, без рукавів, з відкритою спиною. Поверх

щільної основи тканини кофейного відтінку йде драпіровка з легкої тканини сіро-горіхового кольору. (Додаток В)

Драматургія хореографічної композиції

Експозиція

Розгублена Мерфі намагається приборкати свою схвилюваність.

Зав'язка

Дівчина повністю занурена у свої думки. Вона постійно вагається між бажанням зробити перший крок до мети та страхом поразки. В решті-решт вона вирішує почати діяти.

Розвиток дії

Думки відображають стан головної героїні. Мерфі намагається зібрати їх до купи і створити з них потрібні їй форми. Та окремі думки – це її сумніви які перешкоджають дівчині вільно мислити і поєднати винайдені форми. Отже вона не може закінчити ланцюг своїх думок і ті постійно обриваються на одному і тому самому моменті. Різні думки протирічать одна одній. Все більша кількість сумнівів створює хаос у який потрапляє Мерф. В решті-решт вона губиться і опиняється у «сфері» задавлена тягарем своїх власних думок та вагань. Та невже це кінець?

Кульмінація

Мерфі поступово знаходить вихід з цієї сфери та знов повертається до питання: що робити далі? Страх перед поразкою великий, але бажання закінчити почате – ще більше. Цього разу вона вирішує бути більш наполегливою та йти до кінця. Чим більше росте її рішучість – тим більше думок Мерф збирає навколо своєї роботи. Цього разу вона не дає змогу сумнівам контролювати себе – вона контролює їх та обертає на необхідні їй форми. І так відбувається із іншими групами думок.

Розв'язка

Отже тепер думки повністю підконтрольні Мерфі, вони не протирічать один одному, а навпаки – доповнюють себе і таким чином створюють суцільний механізм. І кінцева форма завершеного ланцюжка її думок – це скульптура у з поєднаних між собою думок у формі різномірневого кола – механізм, що містить в

собі всі етапи побудови цієї думки, що символізує собою закінчений твір автора.

Архітектоніка хореографічної композиції

Експозиція (1-12 такт – 5/4)

Поява головної геройні – Мерфі на сцені. Позаду неї «дихає» сфера з її думок. Світло направлено на Мерф.

Зав'язка (13-24 такт – 5/4)

Головна геройня заплющає очі й дозволяє собі помріяти про майбутній твір - її думки показують їй два варіанти розвитку подій: позитивне та негативне. Світло відповідно направлено на танцівників. Спочатку сфера частково розпадається в праву сторону (7 осіб з 14) й продовжуючи рухи одної думки вибудовуються у сталу картинку по висхідній. Головна геройня виконує цю ж партію паралельно й коли розпллющає очі – стала картинка позаду неї розсипається й танцівники поступово повертаються до свого вихідного положення. За тим же самим принципом вибудовується інший варіант розвитку подій в ліву сторону й також розсипається. Вагання головної геройні. Думки повертаються до своєї сфери. Вони реагують певним чином на кожен рух свого власника.

Розвиток дії 1 (25-40 такт – 5/4)

Думки виходять за кордони сфери, вони відображають внутрішній стан Мерф – хвилювання. Поступово сцена стає повністю освітлена.

Розвиток дії 2 (41-48 такт 5/4)

Мерф намагається скомпонувати вибудувати з думок окремі форми надаючи їм різні пластичні мотиви, але ті не слухаються її через те що вона занадто невпевнена в собі. Сцена повністю освітлена.

Розвиток дії 3 (49-51 такт 5/4)

Через це виникає наступна проблема: Мерф не може закінчити свою думку - вона весь час обривається на одному і тому самому моменті. Сцена повністю залита світлом.

Розвиток дії 4 (52-54 такт 5/4)

Сумнівів стає все більше, а думки починають змішуватися між собою. При цьому всі вони протирічати одна одній та через це утворюють суцільний хаос.

Сцена повністю залита світлом.

Розвиток дії 5 (55-59 такт 5/4)

Мерф потрапляє у вихор своїх думок та сумнівів й губиться у них. Танцівники по черзі створюють початкову сферу в центрі якої опиняється дівчина. Світло акцентоване тільки на «сферу».

Кульмінація (60-104 такт 5/4)

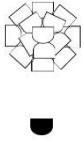
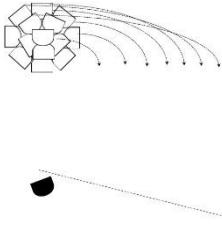
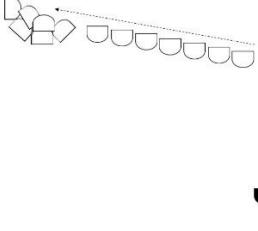
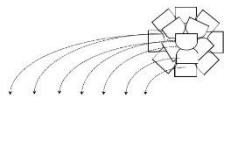
Дівчина вибирається зі сфери. Соло головної героїні. Світло направлене на дівчину. До неї поступово додаються усі інші танцівники. Кілька думок-сумнів намагаються знов оволодіти свідомістю Мерф, але вона не дає цього зробити і створює із них та інших груп думок потрібні їй форми. Поступово світлом стає залита вся сцена.

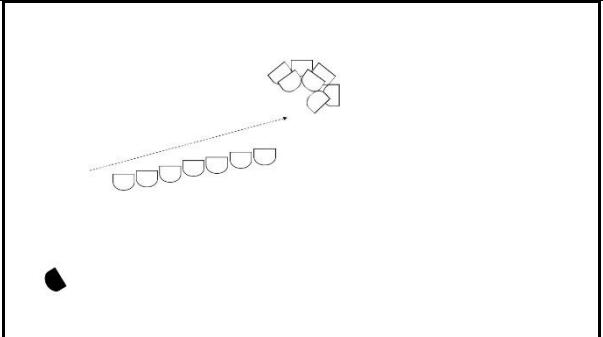
Розв'язка (105-140 такт 5/4)

Усі думки повністю підконтрольні Мерфі. Вона збирає їх до купи і об'єднує створені раніше канонічні частини. Тепер думки гармонійно об'єднуються між собою. Головна героїня виконує сольні частину на авансцені, думки в цей час поступово вибудовують спільну картину позаду – коло з різними рівнями, де кожна думка є доповненням наступної та попередньої. Світлом залита вся сцена, на фінальний акцент (140 такт) – світло спрямоване на скульптуру позаду головної героїні. Мерф поступово повертається та бачить «твір зі своїх думок».

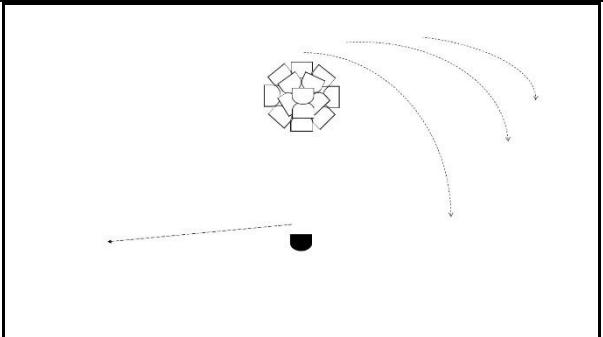
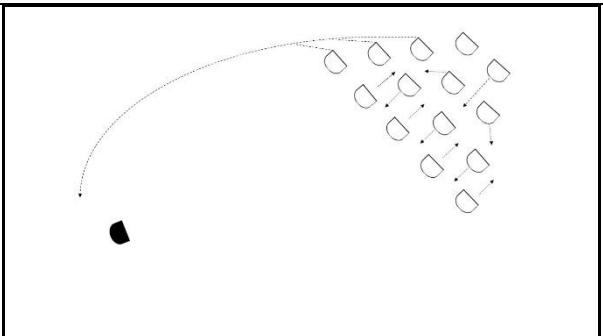
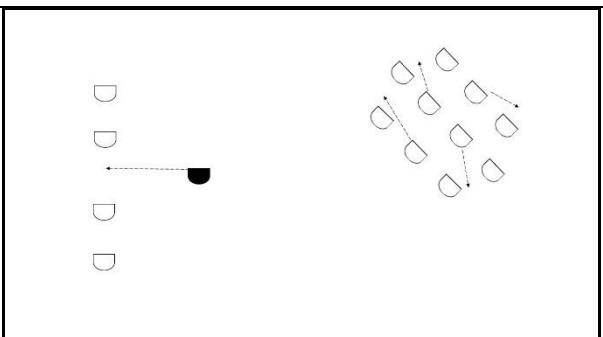
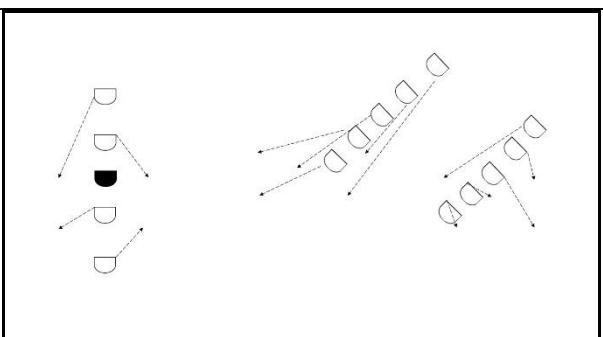
Треба зазначити що певні моменти у номері навмисно не є конкретизованими – що саме за твір створювала Мерф? Це націлено на те, щоб глядач став співавтором хореографічного номеру.

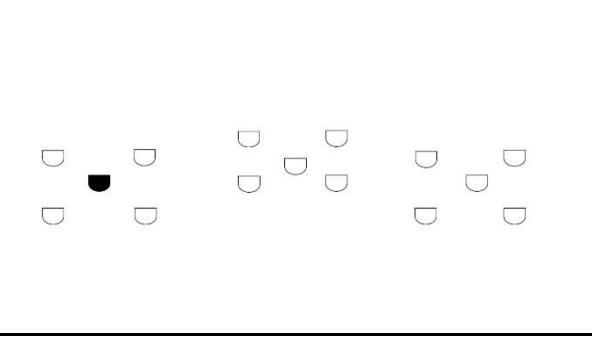
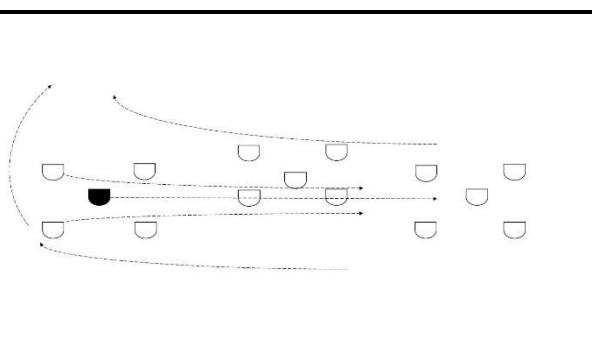
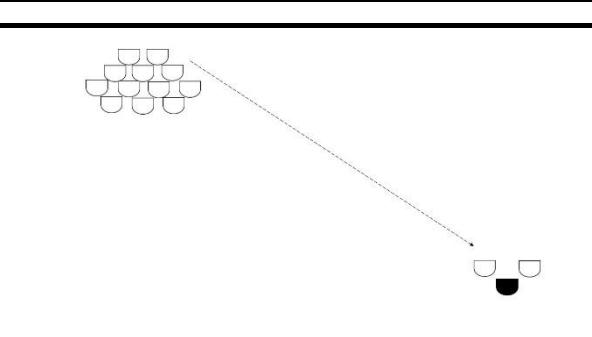
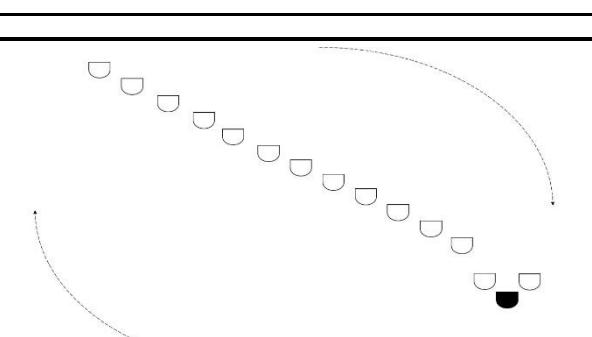
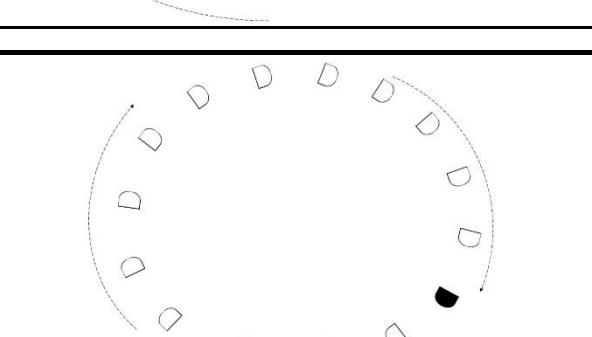
2.1. План мізансцен хореографічної композиції

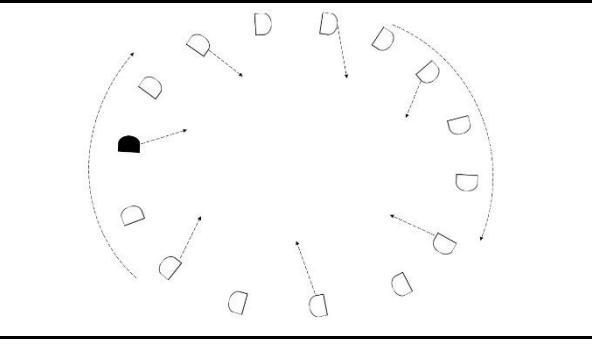
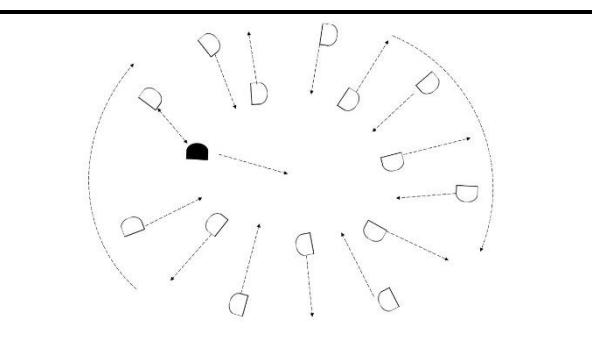
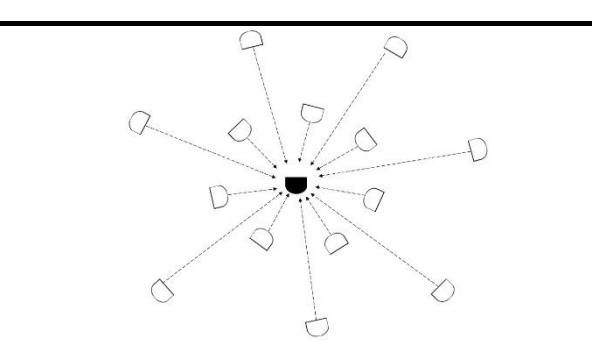
№	Малюнок танцю	Такт	Опис
Експозиція			
1		1 - 12	Поява головної героїні.
Зав'язка			
2		13 - 15	Вибудова першого - оптімістичного розвитку подій.
3		16	Картинка руйнується, думки повертаються до вихідного положення.
4		17 - 20	Вибудова другого - трагічного розвитку подій.

5		21 – 24	Картинка руйнується, думки повертаються у висхідне положення.
---	---	---------	---

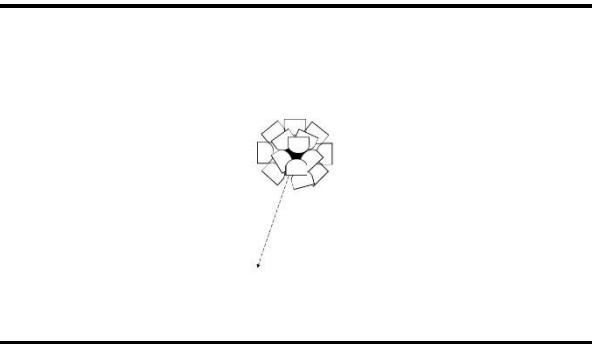
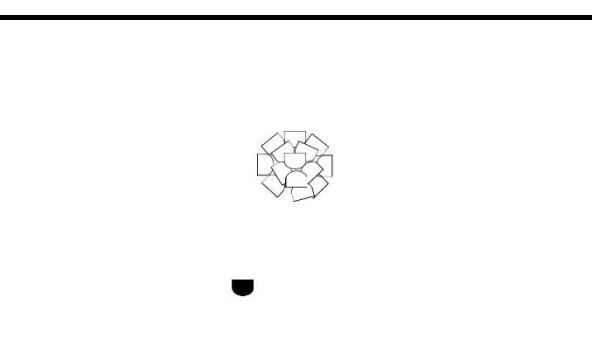
Розвиток дії

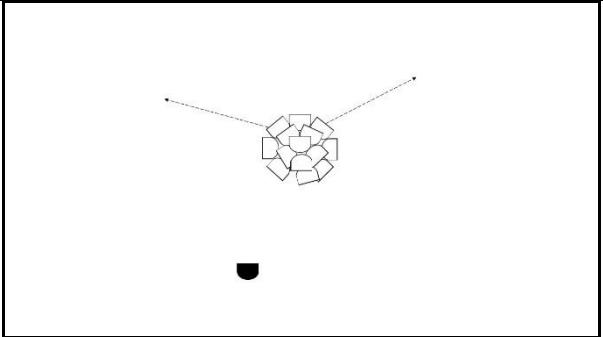
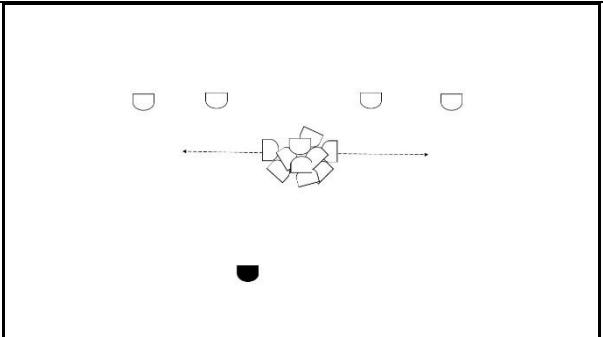
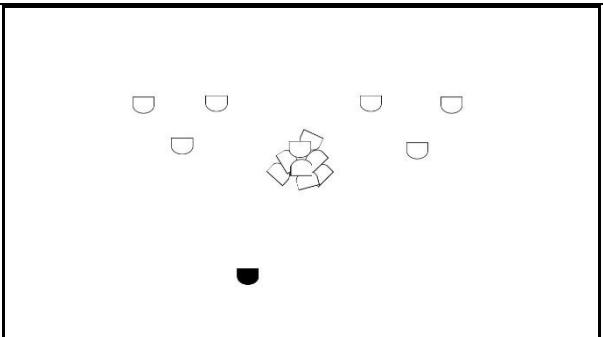
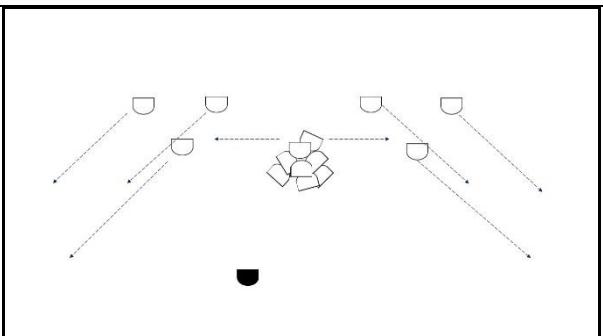
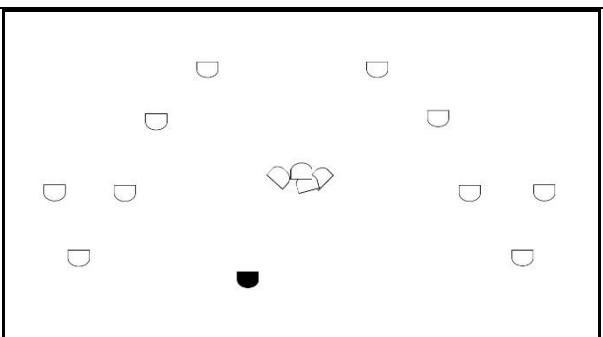
6		25 – 36	Вагання головної героїні.
7		37 – 40	Думки відображають внутрішній стан головної героїні.
8		41 -42	Початок впливу думок на головну героїню.
9		43 – 44	Перехід на наступну комбінацію.

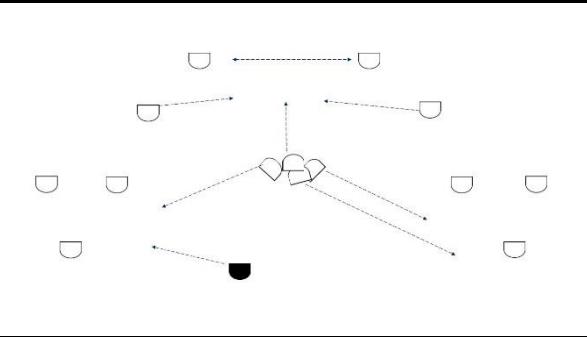
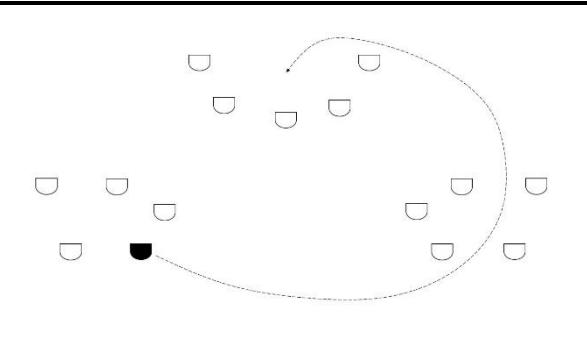
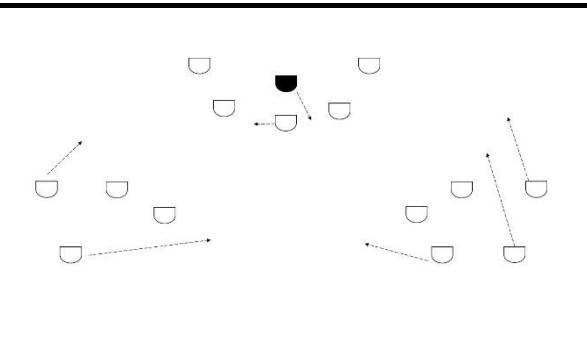
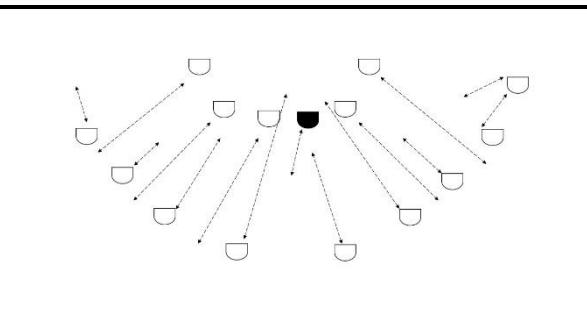
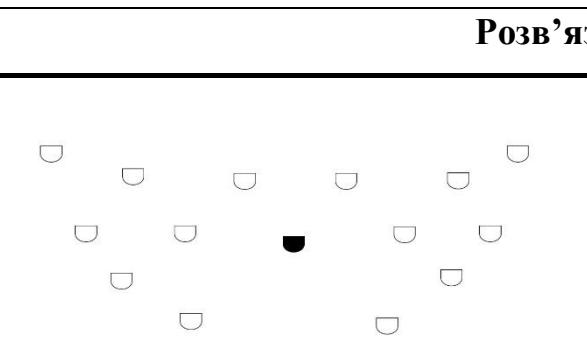
10		45 – 46	Три групи танцівників – різні поліфонічні емоційні відображення стану головної героїні.
11		47 – 48	Головна героїні пробігає повз свої думки.
12		49 – 51	Вибудова думками циклічної картинки через кожні 4 особи по діагоналі.
13		52 – 53	Початок руху по колу.
14		54	Рух по колу.

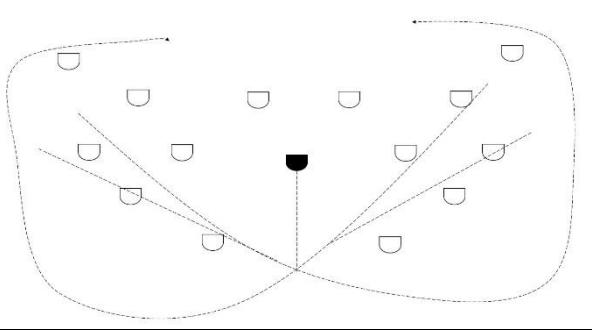
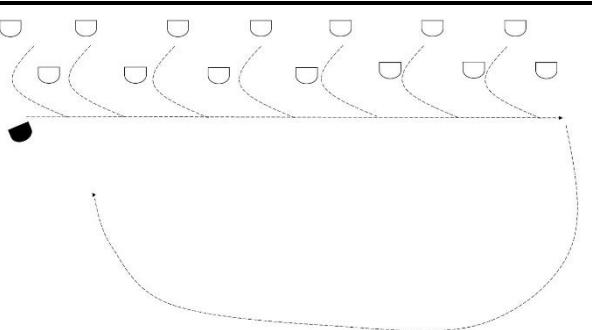
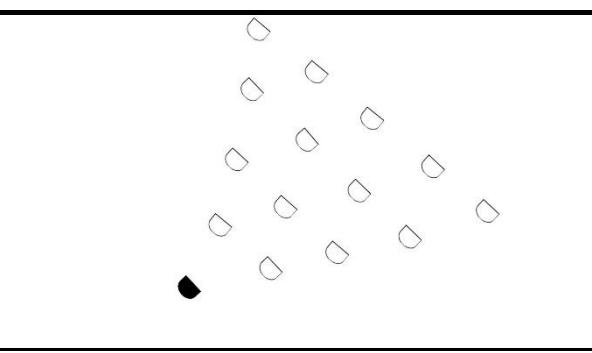
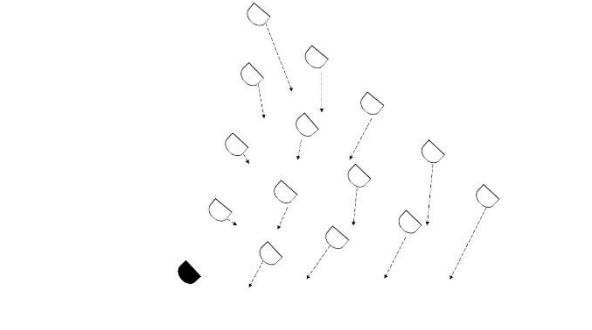
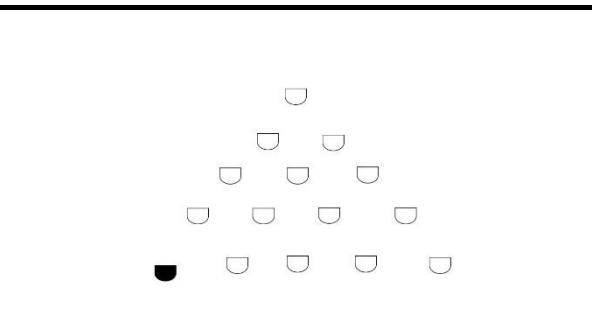
15		55 – 56	Комбінація, з просуванням по колу, з урахуванням рухів із «розвитку подій».
16		57	Зміна малюнку.
17		58 – 59	Сумніви подавляють головну героїню й вона опиняється у «сфері» зі своїх думок.

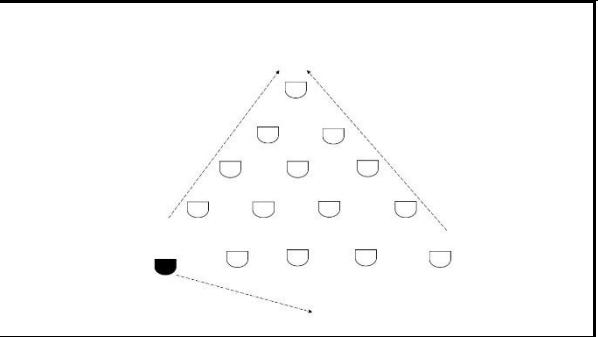
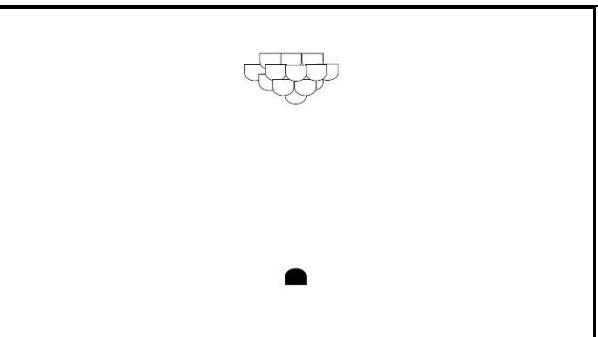
Кульмінація

18		60 – 66	Головна героїня вибирається зі «сфери».
19		67 – 72	Соло головної героїні, вагання та рішучість щодо подальших дій.

20		73 – 76	У головної геройні з'являються думки, що підтримують її прагнення.
21		77 – 80	Спільна танцювальна комбінація, збільшення діючих осіб.
22		81 – 84	Спільна танцювальна комбінація.
23		85 – 86	Зміна малюнку, збільшення дійових осіб.
24		87 – 88	Спільна танцювальна комбінація.

25		89 – 90	Зміна малюнку. Намагання сумнівів знов завладіти свідомістю головної героїні.
26		91 - 96	Головна героїня роздає канонічні партії окремим групам своїх думок.
27		97 – 100	Зміна малюнку.
28		101 – 104	Танцювальна комбінація з активною зміною малюнків.
Розв'язка			
29		105 – 108	Спільна танцювальна комбінація. Використання рухів з частини «розвитку подій».

30		109 – 112	Активна зміна малюнку.
31		113 – 116	Головна героїня збирає свої думки.
32		117	Спільна танцювальна частина де головна героїня – «диригент».
33		118	Зміна малюнку.
34		119 – 120	Спільна танцювальна частина.

35		121 - 135	Соло головної геройні. Думки на кожен такт починають бігти й створювати величну скульптуру.
36		136 - 140	Головна геройня закінчує танець, повертається й бачить свій твір.

Зразок 4. Приклад подання додатків у роботі

Додаток А

Стів Пекстон

